

Tárgytematika / Course Description

Politikai szocializáció - pártbázisok - kormányzás

N_DOA9

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Stumpf István

Félév / Semester: 2015/16/1

Beszámolási forma /

Assesment: Beszámoló (háromfokozatú)

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A szeminárium célja, hogy a team munka keretei között a politikatudományi kutatások legújabb eredményeinek feldolgozása mellett a magyar folyamatok elemzésére is sortkerítünk. Az elmúlt években igen jelentős mértékű átalakulás ment végbe a politikai mező globális térszerkezetében. A változások nem hagyták érintetlenül a politikai rendszerben hagyományosan fontos szerepet betöltő intézményeket: a pártokat és kormányokat. A politika kemény szerkezetén kívül átalakult a politikai szocializáció világa, új részvételi formák, magatartásminták, értékeállítódások jöttek létre. A politika mediatiszálódása és perszonalifikációja számottevő mértékben átalakította a pártpolitikát, aválasztási kampányokat és a kormányzati tevékenységet is. A félév során, a hallgatók aktív részvételével az elméleti irodalom feldolgozása mellett kísérletet teszünk a politikai folyamatok policy típusú feldolgozására, az aktuális események analitikus értelmezésére.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

2.1 *Változások a politikai részvétel feltételeiben és a politika térszerkezetében*

- *az 1945 után született generációk „békeviseltsége”*
- *„csendes forradalom” életvilágban, materialista versus posztmaterialista értékek*
 - *elitvezérelt társadalmak helyett elit kihívó társadalmak*
- *politikai térszerkezet pluralizálódása*
- *globalizált világ*
- *szeptember 11 traumája*
- *a netokrácia diszkrét megjelenése*

2.2 *„Pártok tagság nélkül” — változások a fejlett demokráciák politikai rendszereiben*

- *„pártok nélkül a modern demokrácia elképzelhetetlen” — hogyan magyarázható a növekvő szkepticizmus a pártok kákapcsolatosán?*
 - *pártok változó szerepe körben.*

- *Pártok és választások (a döntés leegyszerűsítése a szavazók számára, a polgárok képzése, azonosulásra és lojalításra alkalmasszimbólumok kifejlesztése és működtetése, a szavazók ösztönzése a választásokon való részvételre)*
- *Pártok mint szervezetek (a politikai vezetőréteg és a kormányzati tisztviselőkkiválasztása, a politikai elit képzése, a politikai értékek megjelenítése és szintetizálódása)*
- *Pártok a kormányban (a kormánytöbbség biztosítása, a kormány megalakítása és működtetése, a politikai prioritások érvényesítése, ellenzéki tevékenység a parlamentben, a kormány döntéseinek megtámogatása, a kormányzati adminisztráció ellenőrzése, a kormányzati stabilitás biztosítása)*

2.3. A politikai szocializáció klasszikus

elméletei: egyénközpontú és rendszercentrikus felfogások

- *apolitikai szocializáció kutatások népszerűvé válásának társadalmi politikai okai*
- *egyéni központú kutatások kiindulópontjai és érvrendszere*
- *rendszerközpontú kutatások, eredmények, korlátok*
 - *nemzetközi recepcióeszközök*
 - *hazai adaptáció, változások a politikai szocializáció világában*
 - *a generációs elméletek alkalmazhatósága*

2.4. A választói magatartás változása: elméletek és modellek

- *„michigani” modell főbb jellemzői*
- *aracionális választásmodellje*
- *a választási kampányok szerepe a szavazói viselkedés alakításában*
- *média: közvetíti vagy meghatározza a kampányok témáit*
- *a magyar választói magatartás jellegzetességei*
- *pártok és szavazótáborok*

2.5. Mediatizált politika: kommunikáció a politikai

tevékenység középpontjában, hogyan alakítja át a média a politikát?

- *Hogyan alakítja át a média a kormányzást?*
- *A média hatása a politikusok viselkedésére*
- *Mediatizált politika kommunikáció és a közszféra átalakulása*
- *A brit kormányzati kommunikációs modell hatásai*
- *Az Orbán-kormány kommunikációs innovációi*
- *A Medgyessy-kormány válasza a kommunikációs kihívásokra*
- *A Gyurcsány-kormány megoldásai*

2.6. E-Government: hogyan alakítja azt az információs társadalom a kormányzati tevékenységet?

- *Elektronikus kormányzás: modellek és kihívások*
- *Virtuális közösségek vagy hálózati társadalom*
- *Cyberdemokrácia: álom vagy valóság*
- *Digitális szakadék—globális perspektívából*
- *e-Európa program*

- e-Magyarország — a Nemzeti Információs társadalom Stratégiája

2. 7. Globális kormányzás- kormányzatipolitikák

- A globális kormányzásteóriái
- A globális kormányzás strukturáliselemei
- Globális, digitális kommunikáció és a transznacionális szabályozás

lehetőségei

- Világtársadalom: struktúrák éstrendek
- Békefenntartó missziók: eredmények éskövetkezmények

2.8. Kormányzati értékelések public policyszempontból:

- Kormányzati filozófia és kormányzatiszerkezet
- AMeHszerepváltozása: az ászlóshajóléket kapott?
- A pártpolitika és kormányzati politika összefüggései

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

beszámoló

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Castells, M. (2001) *The Internet Galaxy. Rejections on Internet, Business and Society*. Oxford University Press

Dalton, R. (1988) *Citizen Politics in Western Democracies Public Opinion and Political Parties in the United States, Great Britain, West Germany and France* Chatham, N.J.: Chatham House Publishers, Inc.

Dalton, R. — Wattenberg, P. M. (eds.) (2000) *Partied without Partisans. Political Change in Advanced Democracies* Oxford University Press

Downs, A. (1990)

„Politikaicselekvésdemokráciában: egy racionális modell” *Közgazdasági Szemle*. 9. szám. pp. 993—1011.

Egedy G. (2001) *Konzervatívizmus az ezredfordulón* Magyar Szemle Könyvek

Enyedi Zs.- Körösenyi A. (2001) *Pártok és pártrendszerek* Osiris Kiadó

Fiibian Z. — Tóth István Gy. (1996) „Szavazói táborok és szavazói mobilitás, 1990—95” in: *Társadalmi páternosztér 1992—1995. Magyar Háztartási Panel, Műhelytanulmányok* 7. Budapest: TARKI

Gabor L. — Levendel A. — Stumpf I. (szerk.) (1994)

Parlamentválasztások 1994 Budapest: Századvég Kiadó

Gazsó F. — Stumpf I. (1995) „Pártbázisok és választói magatartástípusok” *Magyarország Politikai Évkönyve* Budapest, -

Gazsó F. — Stumpf I. (1995) „Partok és szavazóbázisok két választás után” *Társadalmi Szemle*, 6. szám,

Gazsó F. — Stumpf I. (1999) „Választói magatartás és a pártok társadalmi beágyazódása”

Apolitikatudomány arcai AkadémiaKiadó-Budapest,-

Gazsó F. — Stumpf I., Szoboszlai Gy (2001): *Parlamenti választások 1998*. Budapest,MTA Politikai Tudományok Intézete —Századvég

Harrop, M. — Miller, W. L (1987) *Elections and Voters. A Comparative Introduction*New York:NewAmsterdamBooks

Heywood, P.- Jones, E.-Rhodes, M. (eds.): (2002) *Developments in West European Politics*2. Palgrave- NewYork

Held,D.-McGrew.(eds.) (2002) *Governing Globalization. Power, Authority, and Global Governance* Polity Press, Cambridge

Holmes, D.(2001) *eGov, Business Strategies for Government*. Nicolas Brealey Publishing, London

Inglehart, R. (1990) *Culture Shift in Advanced Society*. Princeton, N.I.: PrincetonUniversityPress

Kéri L. (1998) *Tíz év próbaidő* HelikonKiadóKéri L.

(2000) *Hatalmi kísérletek* HelikonKiadó

Kolosi T.-Toth I.Gy.-Vukovics Gy. (2002) *Társadalmi riport*TARKI-

BudapestKörösi A. (1993) *Pártok és pártrendszer* Budapest: SzázadvégKiadó

Kurt: in S., — Sandor P. — Vass L. (szerk.): *Magyarország politikai évkönyvei* Budapest,1998,1999, 2000,2001,2002.

Lipset, S. — Rokkan, S. (1968) (eds.): *Party Systems and Voter Alignments. CrossNational Perspectives*. The FreePress

Mandelson, P. (2002) *The Blair Revolution Revisited*. Politico's London

Niemi, R. — Weisberg, H. (eds.) (1993) *Classics in Voting Behavior*. Washington, D.C.:CQPress

Sárközy, T.(1999) „Az Orbán kormány szervezeti felépítése. (A politikairacionalitáskormány)” Kurtán S.,— Sandor P. — Vass L. (szerk.): *Magyarország politikaiévkönyvei*Budapest,1999.

S:irközy, T.(1999) „A kormányzati intézményrendszer és a politikai stratégia” KurtánS.,—SandorP.— VassL.(szerk.):*Magyarországpolitikaiévkönyvei*Budapest,1999.

Stumpf, I. (1994) „Választói magatartás a generációs és vallási törésvonalak mentén” in: *Törésvonalak és értékválasztások*. Budapest: MTA Politikai TudományokIntézete

Stumpf, I. (1994) “Generációs törésvonal — pártpreferenciák — választóimagatartás”

*TársadalmiSzemle*12.sz.

Stumpf,I.(1996)„Elszalasztottvagyelhalasztottgenerációváltás”*Századvég*1. szám

Stumpf,I.(1997)(szerk.)*Kétválasztásközött*SzázadvégKiadó

Stumpf, I.(1999) „Kormányzást váltás 1998-ban” Kurtán S.,— Sándor P. — Vass L.(szerk.):*Magyarország politikai évkönyvei* Budapest,1999.

Stumpf,I.(2002)„XXXI.századkihívása:a "jókormányzás”KurtánS.,—SándorP.—Vass

L.(szerk.):*Magyarországpolitikaiévkönyvei*Budapest,2002.

Stumpf I, Gazsó T, Giró Sz, A.(szerk.) (2003) *Ígéretes sodrásában. A Medgyessy kormányelső éve* Budapest, SzázadvégKiadó

Stiglitz, J. (2002) *Globalization and Its Discontents* PenguinBooks, London

Sükösd M.- Vásárhelyi M. (szerk.) (2002) *Hol a határ? Kampánystratégiák és kampányetika, 2002*. Élet ésIrodalom

Szoboszlai, Gy. (szerk.) (1995) *Parlamenti választások. 1994*. Budapest, MTA Politikai TudományokIntézete

Tölgyessy P. (1999) *Elégedetlenségek egyensúlya* HelikonKiadó